

Bryssel 18.11.2021
C(2021) 8442 final

KOMISSION TIEDONANTO

Kuudes muutos valtiontukitoimenpiteitä talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa koskeviin tilapäisiin puitteisiin ja muutos Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta lyhytaikaisiin vientiluottovakuutuksiin annetun komission tiedonannon liitteeseen

KOMISSIION TIEDONANTO

Kuudes muutos valtiontukitoimenpiteitä talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa koskeviin tilapäisiin puitteisiin ja muutos Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta lyhytaikaisiin vientiluottovakuutuksiin annetun komission tiedonannon liitteeseen

1. JOHDANTO

1. Komissio antoi 19. maaliskuuta 2020 tiedonannon ”Tilapäiset puitteet valtiontukitoimenpiteille talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa”¹, jäljempänä ’tilapäiset puitteet’. Se hyväksyi 3. huhtikuuta 2020 ensimmäisen muutoksen.² Sen myötä mahdollistetaan tuki, jolla nopeutetaan covid-19:ään liittyvien tuotteiden tutkimusta, testausta ja valmistusta, suojellaan työpaikkoja ja tuetaan edelleen taloutta käynnissä olevan kriisin aikana. Toinen muutos³ hyväksyttiin 8. toukokuuta 2020 helpottamaan edelleen pääoman ja likviditeetin saantia yrityksille, joihin kriisi on vaikuttanut. Komissio hyväksyi 29. kesäkuuta 2020 kolmannen muutoksen⁴ mikro-, pien- ja startup-yritysten tukemiseksi ja yksityisten investointien kannustamiseksi. Se hyväksyi 13. lokakuuta 2020 neljännen muutoksen⁵ tilapäisten puitteiden voimassaolon jatkamiseksi ja sen mahdollistamiseksi, että tuki kattaa osan kriisin koettelemien yritysten kattamattomista kiinteistä kustannuksista. Viides muutos hyväksyttiin 28. tammikuuta 2021.⁶ Sillä jatketaan tilapäisten puitteiden voimassaoloa, mukautetaan niissä vahvistettuja tuen enimmäismääriä ja mahdollistetaan takaisinmaksettavien välineiden muuntaminen suoriksi avustuksiksi tietyin edellytyksin.
2. Tilapäisillä puitteilla pyritään varmistamaan asianmukainen tasapaino yrityksille myönnettyjen tukitoimenpiteiden myönteisten vaikutusten ja kilpailuun ja kauppaan sisämarkkinoilla mahdollisesti kohdistuvien kielteisten vaikutusten välillä. Kohdennetulla ja oikeasuhteisella valtiontukien valvonnalla varmistetaan, että kansallisilla tukitoimenpiteillä autetaan tehokkaasti kriisistä kärsiviä yrityksiä covid-19-pandemian aikana ja rajoitetaan samalla sisämarkkinoiden kohtuuttomia vääristymiä, säilytetään sisämarkkinoiden eheys ja varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset. Tämä edistää taloudellisen toiminnan jatkuvuutta covid-19-pandemian aikana ja tarjoaa taloudelle hyvät edellytykset selviytyä kriisistä. Samalla nopeutetaan tarpeellista vihreää ja digitaalista siirtymää EU:n lainsäädännön ja unionin tavoitteiden mukaisesti.
3. Tämä tiedonanto on tarpeen, jotta voidaan jatkaa tilapäisissä puitteissa vahvistettuja toimenpiteitä 30. kesäkuuta 2022 asti, mukauttaa kattamattomiin kiinteisiin kustannuksiin myönnettävän tuen enimmäismääriä meneillään olevan kriisin pitkittyneisiin taloudellisiin vaikutuksiin puuttumiseksi, mahdollistaa investointituki kestävään elpymiseen ja vakavaraisuustukeen sekä selkiyttää ja muuttaa tiettyjen

¹ Komission tiedonanto, annettu 19. maaliskuuta 2020, C(2020) 1863 (EUVL C 91I, 20.3.2020, s. 1).

² Komission tiedonanto, annettu 3. huhtikuuta 2020, C(2020) 2215 (EUVL C 112I, 4.4.2020, s. 1).

³ Komission tiedonanto, annettu 8. toukokuuta 2020, C(2020) 3156 (EUVL C 164, 13.5.2020, s. 3).

⁴ Komission tiedonanto, annettu 29. kesäkuuta 2020, C(2020) 4509 (EUVL C 218, 2.7.2020, s. 3).

⁵ Komission tiedonanto, annettu 13. lokakuuta 2020, C(2020) 7127 (EUVL C 340I, 13.10.2020, s. 1).

⁶ Komission tiedonanto, annettu 28. tammikuuta 2021, C(2021) 564 (EUVL C 34, 1.2.2021, s. 6)

tilapäisten valtiontukitoimenpiteiden edellytyksiä, joita komissio pitää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla sisämarkkinoille soveltuvina, kun otetaan huomioon covid-19-pandemian aiheuttama kaikkien jäsenvaltioiden taloudessa oleva vakava häiriö. Lisäksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta lyhytaikaisiin vientiluottovakuutuksiin annetun komission tiedonannon⁷, jäljempänä 'lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annettu komission tiedonanto', liitteessä esitetyn markkinariskimaiden luettelon poistamista olisi jatkettava.

4. Ensinnäkin komissio muistuttaa, että tilapäisten puitteiden oli määrä päättyä 31. joulukuuta 2021. Tilapäisten puitteiden mukaan komission on määrä tarkastella kyseisiä puitteita uudelleen ennen 31. joulukuuta 2021 tärkeiden kilpailu- tai taloudellisten näkökohtien perusteella.
5. Tässä yhteydessä komissio on arvioinut, onko tilapäisten puitteiden mukaista tukea tarpeen jatkaa 31. joulukuuta 2021 jälkeen. Komissio tarkasteli erityisesti yhtäältä taloudellisen tilanteen kehittymistä covid-19-pandemian aiheuttamissa poikkeuksellisissa olosuhteissa ja toisaalta tilapäisten puitteiden tarkoituksenmukaisuutta välineenä, jolla varmistetaan, että kansalliset tukitoimenpiteet auttavat tehokkaasti kriisistä kärsiviä yrityksiä pandemian aikana ja rajoittavat samalla sisämarkkinoiden kohtuuttomia vääristymiä ja varmistavat tasapuoliset toimintaedellytykset.
6. Syksyn 2021 talousennusteen⁸ mukaan BKT:n ennustetaan kasvavan 5,0 prosenttia vuonna 2021 ja 4,3 prosenttia vuonna 2022 sekä unionissa että euroalueella. Tuotannon määrän ennustetaan palaavan kriisiä edeltäneelle tasolle (2019-Q4) vuoden 2021 lopussa. Kasvunäkymiin liittyy kuitenkin edelleen suuria epävarmuustekijöitä ja riskejä, kun otetaan huomioon covid-19-tartuntojen uudelleen lisääntyminen tietyissä jäsenvaltioissa, toimitusketjujen lisääntyneet jännitteet ja energian hintojen nousu.
7. Jäsenvaltiot ovat hyödyntäneet merkittävästi tilapäisten puitteiden tarjoamia mahdollisuuksia puuttua niiden talouksiin vaikuttavaan taloudessa olevaan vakavaan häiriöön ja helpottaa tiettyjen covid-19-pandemian torjumiseen tarvittavien taloudellisten toimintojen kehittämistä.
8. Komissio katsoo, että koska tilapäiset puitteet ovat olleet hyödyllinen väline pandemian taloudellisten seurausten lieventämisessä, tilapäisissä puitteissa vahvistettujen toimenpiteiden rajoitettu jatkaminen 30. kesäkuuta 2022 asti on jäsenvaltioilta saatu palaute huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jotta kansallisilla tukitoimenpiteillä voidaan auttaa tehokkaasti kriisistä kärsiviä yrityksiä pandemian aikana ja samalla säilyttää sisämarkkinoiden eheys ja varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset. Jatkamalla näin puitteiden voimassaoloa rajoitetusti varmistetaan myös, ettei yrityksiltä, joihin kriisi vaikuttaa edelleen, tarvitse lopettaa tarvittavaa tukea äkillisesti. Jatkaminen mahdollistaa ennemminkin koordinoitun vaiheittaisen luopumisen tuen tasosta talouden todetun elpymisen mukaan. Tätä vaiheittaista luopumista tarkasteltaessa on otettava huomioon

⁷ EUVL C 392, 19.12.2012, s. 1.

⁸ Euroopan komissio, talous- ja rahoitusasioiden pääosasto: *Syksyn 2021 väliennuste* (marraskuu 2021).

elpymisen heterogeenisuus, sillä eri jäsenvaltioissa tietyt alat ja alueet ovat edelleen muita jäljessä. Tällä hetkellä saatavilla olevien tietojen perusteella komissio pitää todennäköisenä, että nykyisten 3.1–3.12 jaksossa tarkoitettujen toimenpidetyyppien jatkaminen ei ole tarpeen enää 30. kesäkuuta 2022 jälkeen. Tämä koskee erityisesti nykyisiä likviditeettitoimenpiteitä, joissa uusien kestävään elpymiseen tähtäävien ja tulevaisuuteen suuntautuvien investointitukimahdollisuuksien ja vakavaraisuustuen olisi sovellettava elpymisvaiheeseen paremmin, jotta niillä voidaan vastata yritysten tarpeisiin ja toimintapoliittisiin tavoitteisiin, myös sisämarkkinoiden kohtuuttomien vääristymien rajoittamiseen. Komissio seuraa kuitenkin edelleen tiiviisti tilannetta ja arvioi, onko toimenpiteitä syytä jatkaa ja/tai mukauttaa tärkeiden kilpailu- tai talousnäkökohtien perusteella.

9. Komissio katsoo myös, että 3.1 jaksossa vahvistettuja tuen enimmäismääriä on tarpeen mukauttaa tämän jatkamisen mukaisesti.
10. Toiseksi komissio katsoo, että kun otetaan huomioon covid-19-pandemian jatkuva vaikutus ja tilapäisten puitteiden hyväksymisestä kulunut aika, tuen enimmäismääriä on tarpeen korottaa. Ne vahvistetaan kyseisten puitteiden 3.12 jaksossa, jossa mahdollistetaan kohdennettu tuki liikevaihtoa merkittävästi menettäneille yrityksille.
11. Kolmanneksi useat jäsenvaltiot ovat tuoneet esiin tarpeen vähentää yritysten maksukyvyttömyysriskiä lisäämällä mahdollisuuksia lainojen uudelleenjärjestelyyn ja takaisinmaksettavien tukivälineiden muuntamiseen muiksi tukimuodoiksi (esim. suoriksi avustuksiksi).⁹ Komissio katsoo, että näiden ongelmien ratkaisemiseksi ja yritysten maksukyvyttömyysriskin lieventämiseksi on tarpeen sallia takaisinmaksettavien tukivälineiden muuntaminen muiksi tukimuodoiksi tilapäisten puitteiden 3.1 ja 3.12 jakson mukaisesti 30. kesäkuuta 2023 asti edellyttäen, että sovellettavissa jaksoissa olevia edellytyksiä noudatetaan.¹⁰ Lisäksi komissio katsoo, että 3.1, 3.3 ja 3.12 jaksossa tarkoitettut takaisinmaksettavat välineet saattavat edellyttää rakenneuudistusta asianomaisten rahoituksen välittäjien tavanomaisten vakavaraisuuskäytäntöjen mukaisesti. Tällainen rakenneuudistus katsotaan sisämarkkinoille soveltuvaksi, jos se on saatu valmiiksi viimeistään 30. kesäkuuta 2023 ja tässä tiedonannossa määritellyin edellytyksin. Rakenneuudistuksen on erityisesti oltava sovellettavissa jaksoissa vahvistettujen edellytysten mukainen, eikä se saa johtaa alun perin myönnettyjen määrien kasvuun.¹¹
12. Lisäksi tässä tiedonannossa selvennetään, että jäsenvaltiot voivat jatkaa tilapäisten puitteiden 3.1, 3.2 ja 3.12 jakson nojalla myönnettyjen takausten voimassaoloaikaa myös puitteiden voimassaolon päättymisen jälkeen edellyttäen, että kyseisissä jaksoissa ja 3.4 jaksossa esitettyjä edellytyksiä noudatetaan. Tällaisen jatkamisen ehdoista ja edellytyksistä olisi määrättävä valtion ja luotto- tai rahoituslaitosten välisissä alkuperäisissä takauksopimuksissa. Nämä edellytykset eivät saisi jättää jäsenvaltion viranomaisille harkintavaltaa, kun takauksen voimassaoloaikaa

⁹ Ks. myös Euroopan järjestelmäriskikomitea: *Prevention and management of a large number of corporate insolvencies* (huhtikuu 2021).

¹⁰ Komissio selventää, että 13. lokakuuta 2020 annetun tiedonannon (C(2020)7127, EUVL C 340I, 13.10.2020, s. 1) 9 kohtaa sovelletaan myös tilapäisten puitteiden 3.12 jakson nojalla myönnettyyn tukeen.

¹¹ Tämä ei vaikuta nykyisiin mahdollisuuksiin myöntää tilapäisten puitteiden nojalla uutta tukea, jota voidaan käyttää olemassa olevien välineiden takaisinmaksuun edellyttäen, että kyseisissä puitteissa vahvistetut asiaa koskevat edellytykset täytetään. Tukea, joka on maksettu takaisin ennen uuden tuen myöntämistä tai samanaikaisesti sen kanssa, ei oteta huomioon määritettäessä sitä, ylittyykö asianomainen enimmäismäärä.

jatketaan. Lopullisille tuensaajille on rahoituksen alkuperäisen myöntämisen yhteydessä ilmoitettava mahdollisuudesta pyytää kyseisen rahoituksen erääntymisajan pidentämistä sanotun kuitenkin rajoittamatta luotto- tai rahoituslaitosten oikeutta hyväksyä tai hylätä pyyntö vakioperiaatteidensa ja -menettelyjensä mukaisesti.¹²

13. Neljänneksi komissio katsoo, että unionin talouden elpyminen riippuu suurelta osin rokotusohjelmien nopeudesta ja viruksen mahdollisten muunnosten kehittymisestä sekä muista tuntemattomista tekijöistä, kuten kansainvälisen talouden tilasta sekä yritysten ja kotitalouksien kulutus- ja sijoittamiskäyttäytymisestä.
14. Komissio muistuttaa, että riski investointien vähenemisestä kriisin seurauksena toteutui unionissa vuoden 2008 kriisin jälkeisinä vuosina yksityisen sektorin lisääntyneen velkaantuneisuuden vuoksi. Kun meneillään oleva kriisi päättyy, rahoitusvaikeudet, riskien karttaminen ja käyttämätön kapasiteetti joillakin aloilla saattavat myös jarruttaa yritysten investointeja ja siten pitkän aikavälin kasvua.
15. On aiheellista antaa jäsenvaltioille uusia SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohtaan perustuvia vaihtoehtoja, joilla ne voivat suoraan tukea investointeja omaisuuksiin ja tarjota välineen eurooppalaisten yritysten pääomatilanteen parantamiseksi ottamalla käyttöön kestäväan elpymiseen annettavaa investointitukea koskeva uusi jakso sekä vakavaraisuustukea koskeva uusi jakso. Komissio katsoo myös, että yksittäisiä ilmoituksia koskevia vaatimuksia on tarpeen soveltaa rajoitetun ajan aiempaa joustavammin elpymisen kannalta erityisen merkityksellisiin tukiohjelmiin, joihin sovelletaan erityisiä voimassa olevia suuntaviivoja.
16. Investointituen pitäisi yhtäältä helpottaa sellaisen taloudellisen toiminnan kehittämistä, jota tarvitaan pitkän aikavälin kestäväan kasvun palauttamista ja kriisin kielteisten taloudellisten vaikutusten, esimerkiksi investointivajeen pahenemisen, korjaamista varten. Sillä pitäisi myös tukea tulevaisuuden kannalta kestävämpää taloutta ja rajoittaa samalla tehokkaasti mahdollisia kilpailun ja kaupan kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia.
17. Tällaisen tuen avulla myös jäsenvaltioita voidaan auttaa kehittämään erityisesti sellaisia taloudellisia toimintoja, joita tarvitaan vihreän ja digitaalisen siirtymän tavoitteiden saavuttamiseksi, ja tukea elpymistä kohti vihreämpää ja digitaalisempaa tulevaisuutta siten, että tasapuoliset toimintaedellytykset säilyvät. Sillä on merkitystä myös välittömien lyhyen aikavälin kriisitoimien lopettamisessa vaiheittain, pääasiassa likviditeettituen suhteen, ja siirryttäessä edistämään talouden pidemmän aikavälin elpymistä. Tämän toimenpiteen soveltamista olisi rajoitettava 31. joulukuuta 2022 asti, jotta vauhditettujen investointimenojen toivotut vaikutukset voidaan saavuttaa.
18. Pandemia ja jäsenvaltioiden covid-19-viruksen leviämisen torjumiseksi toteuttamat toimet aiheuttivat taloudellisen toiminnan ennennäkemättömän laajan välittömän vähenemisen erityisesti investointien suhteen. Kriisin luomien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi komissio katsoo, että tämän muutoksen 3.13 jakson säännöksiä

¹² Pidentämisen ei pitäisi johtaa perustana olevassa välineessä sovellettavien korkojen tai palkkioiden nousuun (esimerkiksi lopullisen tuensaajan luottoluokitukseen heikkenemisen vuoksi, vaikka kyseinen heikkeneminen tapahtuu ennen kuin pidentämistä koskevasta pyynnöstä on tehty päätös).

voidaan soveltaa 1. helmikuuta 2020 jälkeen myönnettyyn tukeen, jos kaikki edellytykset täyttyvät ja erityisesti jos niillä voidaan osoittaa olevan kannustava vaikutus. Tällaisilla toimenpiteillä on pyrittävä 3.13 jaksossa esitettyyn tavoitteeseen eli tarjoamaan kannustimia, jotta kriisin vuoksi talouteen kertynyt investointivaje voidaan kuroa umpeen.

19. Toisaalta vakavaraisuustuki on tärkeä tekijä taloudellisen toiminnan kehittämisessä monilla eri aloilla tilanteissa, joissa yritysten suhteellinen velkaantuneisuus on lisääntynyt kriisin vuoksi. Kun otetaan huomioon yleinen makrotaloudellisen velkaantuneisuuden lisääntyminen, jäsenvaltiot voivat pyrkiä helpottamaan yritysten mahdollisuuksia saada yksityisiä sijoituksia oman pääoman muodossa ja samalla rajoittaa mahdollisia kielteisiä vaikutuksia sisämarkkinoihin. Tällainen tuki voi olla tärkeä osatekijä talouden elpymisen lujittamisessa. Tämän tyyppistä vakavaraisuustukitoimenpidettä on syytä soveltaa pidempään, kun otetaan huomioon tukiohjelmien monimutkaisuus ja niiden perustamiseen tarvittava aika. Tämän vuoksi tämän tyyppisen toimenpiteen soveltamisaikaa olisi jatkettava 31. joulukuuta 2023 asti.
20. Komissio tukee teknisen tuen välineen¹³ kautta jäsenvaltioita sellaisten uudistusten suunnittelussa ja toteuttamisessa, joilla pyritään kuromaan investointivajetta umpeen ja nopeuttamaan vihreää ja digitaalista siirtymää. Jäsenvaltiot voivat pyytää teknisen tuen välineen kautta tukea vakavaraisuustukitoimenpiteiden suunnitteluun ja käyttöönottoon.
21. Viidenneksi tilapäisiä puitteita sovellettaessa on ilmennyt tarve tehdä lisäselvennyksiä ja muutoksia puitteiden muihin kohtiin, erityisesti 1.3, 3.11 ja 4 jaksoon, sekä lisätä 3.13 ja 3.14 jaksoon uusia välineitä.
22. Sen vuoksi jäsenvaltiot voivat harkita komission tilapäisten puitteiden nojalla hyväksymien voimassa olevien tukitoimenpiteiden muuttamista jatkaakseen niiden soveltamisaikaa 30. kesäkuuta 2022 asti, salliakseen tiettyjen välineiden rakenneuudistuksen tai muuntamisen 30. kesäkuuta 2023 asti, ottaakseen käyttöön investointeja tukevia uusia toimenpiteitä kestäväää elpymistä varten 31. joulukuuta 2022 asti, tai sellaisten uusien toimenpiteiden hyväksymistä, joilla tarjotaan vakavaraisuustukea 31. joulukuuta 2023 asti. Jäsenvaltiot voivat myös harkita määrärahojen lisäämistä 3.12 jakson mukaisesti hyväksyttyihin nykyisiin toimenpiteisiin tai muiden muutosten tekemistä toimenpiteiden mukauttamiseksi tilapäisiin puitteisiin sellaisina kuin niitä on muutettu tällä tiedonannolla. Tähän voi sisältyä myös uusien tai olemassa olevien tukitoimenpiteiden räätälöiminen muutettujen puitteiden rajoissa aloilla, joihin kriisi vaikuttaa erityisen voimakkaasti tietyissä jäsenvaltioissa.
23. Jäsenvaltioita, jotka suunnittelevat pidentävänsä tai muuttavansa olemassa olevia tukiohjelmiä, pyydetään ilmoittamaan luettelo kaikista olemassa olevista tukitoimenpiteistä, joita ne aikovat muuttaa, ja toimittamaan tämän tiedonannon liitteessä luetellut tarvittavat tiedot. Näin komissio pystyy antamaan yhden päätöksen, joka kattaa ilmoitettujen toimenpiteiden luettelon.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/240, annettu 10 päivänä helmikuuta 2021, teknisen tuen välineen perustamisesta, EUVL L 57, 18.2.2021, s. 1.

24. Komissio katsoo, että sen olisi jatkettava lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetun komission tiedonannon soveltamista vuoden 2021 jälkeen, jotta mahdollistetaan koordinoitu siirtyminen tavanomaiseen markkinakäytäntöön tai tarvittaessa erityisten tukiohjelmien käyttöönotto sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Näin ollen sillä jatketaan kaikkien maiden väliaikaista poistamista lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetun komission tiedonannon liitteessä esitetystä markkinariskimaiden luettelosta 31. maaliskuuta 2022 asti.
25. Lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetussa komission tiedonannossa todetaan, että markkinariskejä ei voida kattaa jäsenvaltioiden tukemalla vientiluottovakuutuksella. Komissio totesi covid-19-pandemian seurauksena maaliskuussa 2020, että lyhytaikaisia vientiluottoja varten ei ole ylipäättään tarjolla riittävää yksityistä vakuutuskapasiteettia. Tässä yhteydessä komissio katsoi, että kaikki kaupalliset ja poliittiset riskit, jotka liittyvät lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetun komission tiedonannon liitteessä lueteltuihin maihin suuntautuvaan vientiin, ovat tilapäisesti muita kuin markkinariskejä 31. joulukuuta 2020 asti.¹⁴ Komissio jatkoi kyseistä väliaikaista poikkeusta 13. lokakuuta 2020 antamallaan tiedonannolla 30. kesäkuuta 2021 asti ja 28. tammikuuta 2021 antamallaan tiedonannolla 31. joulukuuta 2021 asti. Nykyisen lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetun komission tiedonannon voimassaolo päättyy 31. joulukuuta 2021, ja se korvataan uudella tiedonannolla, jossa otetaan edelleen huomioon muuta kuin markkinariskiä koskeva kriteeri.
26. Covid-19-pandemian aiheuttamien vaikeuksien jatkumisen vuoksi ja lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetun komission tiedonannon 35 ja 36 kohdan mukaisesti komissio järjesti julkisen kuulemisen arvioidakseen lyhytaikaisten vientiluottovakuutusten saatavuutta ja määrittääkseen, voidaanko kaikkien maiden poistamista lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetun komission tiedonannon liitteessä olevasta markkinariskimaiden luettelosta pitää nykyisen markkinatilanteen vuoksi perusteltuna myös 31. joulukuuta 2021 jälkeen.
27. Kun otetaan huomioon julkisen kuulemisen tulokset sekä yleiset merkit covid-19-pandemian edelleen haitallisesta vaikutuksesta koko unionin talouteen, komissio katsoo, että poistamisen jatkaminen kolmella kuukaudella on asianmukainen ratkaisu sujuvan siirtymisen kannalta, ennen kuin kaikki liitteessä lueteltujen maiden riskit voidaan katsoa markkinariskeiksi jälleen 1. huhtikuuta 2022 alkaen. Yksityisten vakuutuksenantajien ja useiden jäsenvaltioiden kuulemisessa toimittama näyttö osoittaa, että yksityiset vakuutuksenantajat ovat alkaneet tarjota vakuutusturvaa tärkeimmillä markkinoilla toimiville viejille. Samalla saatu muu palaute viittaa siihen, ettei markkinakapasiteetti edelleenkään riitä kattamaan kaikkia taloudellisesti perusteltuja riskejä, jotka liittyvät lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetun komission tiedonannon liitteessä markkinariskimaiksi luokiteltuihin maihin suuntautuvaan vientiin. Komissio katsoo tämän vuoksi näissä olosuhteissa edelleen, että kaikki lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetun komission tiedonannon liitteessä lueteltuihin maihin suuntautuvaan vientiin liittyvät kaupalliset ja poliittiset riskit ovat tilapäisesti muita kuin markkinariskejä 31. maaliskuuta 2022 asti, jotta voidaan varmistaa

¹⁴ Komission tiedonanto jäsenvaltioille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta lyhytaikaisiin vientiluottovakuutuksiin annetun komission tiedonannon liitteen muuttamisesta (EUVL C 101I, 28.3.2020, s. 1).

sujuva siirtyminen tavanomaiseen markkinakäytäntöön tai tarvittaessa erityisten tukiohjelmien käyttöönotto sovellettavien sääntöjen mukaisesti.

2. TILAPÄISTEN PUITTEIDEN MUUTOKSET

28. Seuraavassa esitettävät muutokset valtiontukitoimenpiteitä talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa koskeviin tilapäisiin puitteisiin tulevat voimaan 18. marraskuuta 2021.

29. Lisätään 14 a kohta seuraavasti:

”Komissio toteaa, että covid-19-pandemia ja sen hillitsemiseksi toteutetut toimenpiteet ovat luoneet poikkeukselliset olosuhteet monille yrityksille. Komissio selventää, että tässä ainutlaatuisessa tilanteessa ja tapauskohtaisesti voi olla perusteltua, että valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen annettujen suuntaviivojen(*), jäljempänä ’pelastamis- ja rakenneuudistustukea koskevat suuntaviivat’, 62–64 kohdassa tarkoitettu oma rahoitusosuus pysyy alle 50 prosentissa rakenneuudistuksen kustannuksista, kunhan se on edelleen merkittävä ja sisältää markkinaehtoista uutta lisärahoitusta. Vallitsevan tilanteen poikkeuksellisen ja odottamattoman luonteen vuoksi pelastamis- ja rakenneuudistustukea koskevien suuntaviivojen 72 kohdan c alakohdan nojalla on mahdollista poiketa tuen ainutkertaisuuden periaatteesta, jos edelleen jatkuvat vaikeudet johtuvat covid-19-pandemiasta ja sen aiheuttamasta talouden laskusuhdanteesta eli jos kyseisestä yrityksestä on tullut vaikeuksissa oleva yritys covid-19-pandemian ja sitä seuraavan taloudellisen laskusuhdanteen vuoksi. Epäselvyyksien välttämiseksi on huomattava, että pelastamis- ja rakenneuudistustukea koskevien suuntaviivojen muita periaatteita ja erityisesti rakenneuudistussuunnitelman tarvetta, pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamista ja vastuunjakoa sovelletaan edelleen.”

(*) Komission tiedonanto (EUVL C 249, 31.7.2014, s. 1).

30. Korvataan 22 kohdan a alakohdassa oleva alaviite 19 seuraavasti:

31. (*) Tämän jakson nojalla hyväksytyjen tukiohjelmien perusteella myönnettyä tukea, joka on maksettu takaisin ennen uuden tuen myöntämistä, ei oteta huomioon määritettäessä sitä, ylittyykö asianomainen enimmäismäärä.”

32. Korvataan 22 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a. Tuen kokonaismäärä on kaikkina ajankohtina enintään 2,3 miljoonaa euroa yritystä kohti.(*). Tuki voidaan myöntää suorina avustuksina, vero- ja sosiaaliturvamaksuetuuksina tai muussa muodossa, kuten takaisinmaksettavina ennakkoina, takauksina, lainoina ja pääomana, edellyttäen, että tällaisten toimenpiteiden yhteenlaskettu nimellisarvo on pienempi kuin 2,3 miljoonan euron enimmäismäärä yritystä kohti. Kaikkien käytettävien lukujen on oltava bruttomäärisiä eli ennen verojen tai muiden maksujen vähentämistä.

(*) Tämän jakson nojalla hyväksytyjen tukiohjelmien perusteella myönnettyä tukea, joka on maksettu takaisin ennen uuden tuen myöntämistä, ei oteta huomioon määritettäessä sitä, ylittyykö asianomainen enimmäismäärä.”

33. Korvataan 22 kohdan d alakohta seuraavasti:

”d. Tuki myönnetään viimeistään 30. kesäkuuta 2022(*).

(*) Jos tuki myönnetään veroetuutena, sen verovelan, jonka perusteella kyseinen etu myönnetään, on oltava syntynyt viimeistään 30. kesäkuuta 2022.”

34. Korvataan 23 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a. Tuen kokonaismäärä on kaikkina ajankohtina enintään 345 000 euroa kalastus- ja vesiviljelyalalla toimivaa yritystä kohti(*) tai enintään 290 000 euroa maatalouden alkutuotannon alalla toimivaa yritystä kohti(**), (**). Tuki voidaan myöntää suorina avustuksina, vero- ja sosiaaliturvamaksuina tai muussa muodossa, kuten takaisinmaksettavina enakkoina, takauksina, lainoina ja pääomana, edellyttäen, että tällaisten toimenpiteiden yhteenlaskettu nimellisarvo ei ylitä 345 000 euron tai 290 000 euron enimmäismäärää yritystä kohti. Kaikkien käytettävien lukujen on oltava bruttomääräisiä eli ennen verojen tai muiden maksujen vähentämistä.

(*) Määritelty Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastus- ja vesiviljelyalalla 27 päivänä kesäkuuta 2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 717/2014 (EUVL L 190, 28.6.2014, s. 45) 2 artiklan 1 kohdassa.

(**) Määritelty tiettyjen maa- ja metsätalouseläiden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti 25 päivänä kesäkuuta 2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 702/2014 (EUVL L 193, 1.7.2014, s. 1) 2 artiklan 5 kohdassa.

(**) Tämän jakson nojalla hyväksytyjen tukiohjelmien perusteella myönnettyä tukea, joka on maksettu takaisin ennen uuden tuen myöntämistä, ei oteta huomioon määritettäessä sitä, ylittyykö asianomainen enimmäismäärä.”

35. Korvataan 23 a kohta seuraavasti:

”Jos yritys toimii useilla aloilla, joihin 22 kohdan a alakohdan ja 23 kohdan a alakohdan mukaisesti sovelletaan eri enimmäismääriä, asianomaisen jäsenvaltion on varmistettava asianmukaisin keinoin, esimerkiksi erillisellä kirjanpidolla, että sovellettavaa enimmäismäärää noudatetaan kunkin toiminnan osalta ja ettei yhteenlaskettua yrityskohtaista 2,3 miljoonan euron suuruista enimmäismäärää ylitetä. Jos yritys toimii 23 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla aloilla, yhteenlaskettu yrityskohtainen enimmäismäärä, joka ei saisi ylittyä, on 345 000 euroa.”

36. Korvataan 23 kohdassa oleva alaviite 27 seuraavasti:

(*) Tämän jakson nojalla hyväksytyjen tukiohjelmien perusteella myönnettyä tukea, joka on maksettu takaisin ennen uuden tuen myöntämistä, ei oteta huomioon määritettäessä sitä, ylittyykö asianomainen enimmäismäärä.”

37. Korvataan 23 b kohta seuraavasti:

”23 b. Tämän tiedonannon nojalla takaisinmaksettavina enakkoina, takauksina, lainoina tai muina takaisinmaksettavina välineinä myönnetty toimenpiteet voidaan muuntaa muiksi tukimuodoiksi kuten avustuksiksi edellyttäen, että muuntaminen tapahtuu viimeistään 30. kesäkuuta 2023 ja että tämän jakson edellytykset täyttyvät.”

38. Korvataan 25 kohdan c alakohta seuraavasti:

- ”c. Takaus myönnetään viimeistään 30. kesäkuuta 2022.”
39. Korvataan 25 kohdan d alakohdan johdantolause seuraavasti:
- ”d. Sellaisissa lainoissa, jotka erääntyvät 30. kesäkuuta 2022 jälkeen,
40. Korvataan 25 kohdan e alakohta seuraavasti:
- ”e. Sellaisten lainojen pääoman määrä, jotka erääntyvät viimeistään 30. kesäkuuta 2022, voi olla 25 kohdan d alakohdassa tarkoitettua määrää suurempi, jos jäsenvaltio on toimittanut komissiolle asianmukaiset perusteet ja jos jäsenvaltio osoittaa komissiolle, että tuen oikeasuhteisuus on yhä varmistettu.”
41. Korvataan 27 kohdan c alakohta seuraavasti:
- ”c. Lainasopimukset allekirjoitetaan viimeistään 30. kesäkuuta 2022, ja lainojen enimmäismaturiteetti on kuusi vuotta, jollei niitä mukauteta 27 kohdan b alakohdan mukaisesti.”
42. Korvataan 27 kohdan d alakohdan johdantolause seuraavasti:
- ”d. Sellaisissa lainoissa, jotka erääntyvät 30. kesäkuuta 2022 jälkeen,”
43. Korvataan 27 kohdan e alakohta seuraavasti:
- ”e. Sellaisten lainojen pääoman määrä, jotka erääntyvät viimeistään 30. kesäkuuta 2022, voi olla 27 kohdan d alakohdassa tarkoitettua määrää suurempi, jos jäsenvaltio on toimittanut komissiolle asianmukaiset perusteet ja jos jäsenvaltio osoittaa komissiolle, että tuen oikeasuhteisuus on yhä varmistettu.”
44. Lisätään 27 b kohta seuraavasti:
- ”27 b. Komissio katsoo, että jos tämän jakson, 3.1 jakson tai 3.12 jakson nojalla myönnetyt takaisinmaksettavat välineet edellyttävät rakenneuudistusta, sitä pidetään yhteismarkkinoille soveltuvana edellyttäen, että se i) perustuu yksittäisen tapauksen erityistilanteen perusteelliseen taloudelliseen analyysiin, joka tehdään osana asianomaisten rahoituksen välittäjien tavanomaisia vakavaraisuuskäytäntöjä, ii) noudattaa sovellettavan jakson edellytyksiä erityisesti vähimmäisluottoriskimarginaalin ja enimmäiskeston osalta sekä (tarvittaessa) 3.4 jakson vaatimuksia, iii) ei ole suurempi kuin alun perin myönnetyn lainan määrä ja iv) on tehty viimeistään 30. kesäkuuta 2023.”
45. Korvataan 33 kohta seuraavasti:
- ”33. Tässä yhteydessä komissio katsoo, että kaikki kaupalliset ja poliittiset riskit, jotka liittyvät lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetun komission tiedonannon liitteessä lueteltuihin maihin suuntautuvaan vientiin, ovat tilapäisesti muita kuin markkinariskejä 31. maaliskuuta 2022 asti.”
46. Korvataan 35 kohdan a alakohta seuraavasti:
- ”a. Tuki myönnetään suorina avustuksina, takaisinmaksettavina ennakkoina tai veroetuuksina viimeistään 30. kesäkuuta 2022.”
47. Korvataan 37 kohdan b alakohta seuraavasti:

”b. Tuki myönnetään suorina avustuksina, veroetuuksina tai takaisinmaksettavina ennakkoina viimeistään 30. kesäkuuta 2022.”

48. Korvataan 39 kohdan b alakohta seuraavasti:

”b. Tuki myönnetään suorina avustuksina, veroetuuksina tai takaisinmaksettavina ennakkoina viimeistään 30. kesäkuuta 2022.”

49. Korvataan 41 kohta seuraavasti:

”41. Komissio katsoo SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan perusteella sisämarkkinoille soveltuviksi tukiohjelmat, jotka koostuvat covid-19-pandemiasta erityisesti kärsineisiin yrityksiin (myös itsenäisiin ammatinharjoittajiin) sovellettavista verojen tai sosiaaliturvamaksujen tilapäisistä lykkäyksistä esimerkiksi tietyillä aloilla tai tietyillä maantieteellisillä alueilla tai kun kyseessä ovat tietyinkokoiset yritykset. Tämä koskee myös toimenpiteitä, joista on säädetty vero- ja sosiaaliturvavelvoitteiden yhteydessä ja joiden tarkoituksena on helpottaa tuensaajien likviditeettiongelmia. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa erissä suoritettavien maksujen lykkäykset, paremmat mahdollisuudet käyttää verovelkojen maksusuunnitelmia, korottomien ajanjaksojen myöntäminen, verovelkojen takaisinperinnän keskeyttäminen ja nopeutetut veronpalautukset. Tuki on myönnettävä ennen 30. kesäkuuta 2022, ja lykkäyksen päättymispäivä ei saa olla myöhäisempi kuin 30. kesäkuuta 2023.”

50. Korvataan 43 kohdan c alakohta seuraavasti:

”c. Palkkatukijärjestelmän mukaiset yksittäiset tuet myönnetään viimeistään 30. kesäkuuta 2022 sellaisten työntekijöiden palkkoja varten, jotka olisi muutoin irtisanottu covid-19-pandemiasta seuranneen liiketoiminnan keskeyttämisen tai vähenemisen vuoksi (tai itsenäisille ammatinharjoittajille, joiden liiketoimintaan covid-19-pandemia on vaikuttanut kielteisesti). Edellytyksenä on, että palkkatuesta hyötyvä henkilöstö pysyy yhtäjaksoisessa työsuhteessa koko sen ajanjakson ajan, jolle tukea on myönnetty (tai että itsenäinen ammatinharjoittaja jatkaa liiketoimintaansa koko sen ajanjakson ajan, jolle tukea on myönnetty);”

51. Korvataan 48 kohta seuraavasti:

”48. Covid-19:ään liittyvät pääomitustoimet on myönnettävä viimeistään 30. kesäkuuta 2022.”

52. Lisätään 77 a kohta seuraavasti:

”77 a. Edellä esitetystä poiketen ei-pakollisten kuponkimaksujen kieltoa ei sovelleta seuraaviin:

a. hybridipääomainstrumentit, jotka lasketaan liikkeeseen samanaikaisesti(*) kuin covid-19:ään liittyvät hybridipääomainstrumentit, joiden etuoikeusasema on sama kuin niillä ja joiden korko on enintään 150 peruspistettä korkeampi kuin niiden kuponkikorko. Lisäksi covid-19:ään liittyvien hybridipääomainstrumenttien osuuden olisi oltava yli 20 prosenttia kaikista hybridivälineiden liikkeeseenlaskuista(**);

b. hybridipääomainstrumentit, jotka on laskettu liikkeeseen covid-19:ään liittyvän pääomitustoimen jälkeen edellyttäen, että kyseisistä instrumenteista saatavat tulot käytetään yksinomaan covid-19:ään liittyvien pääomitusunstrumenttien ja/tai tämän

77 a kohdan mukaisesti liikkeeseen laskettujen hybridipääomainstrumenttien lunastamiseen ja

c) covid-19:ään liittyvät hybridipääomainstrumentit, kun valtio myy ne yksityisille sijoittajille (eli ei julkisen sektorin elimille) hintaan, joka on vähintään sama kuin hybridi-instrumentin nimellisarvo lisätynä kertyneillä maksamattomilla kuponkikoroilla, koronkorko mukaan luettuna.

Covid-19:ään liittyvistä hybridipääomainstrumenteista suoritettavat ei-pakolliset kuponkimaksut on joka tapauksessa suoritettava ennen niistä hybridipääomainstrumenteista maksettavia kuponkimaksuja, jotka hyötyvät tämän kohdan mukaisen ei-pakollisia kuponkimaksuja koskevan kiellon poistamisesta, tai samaan aikaan niiden kanssa.

Ilman, että b alakohdassa vahvistettuja lunastusmahdollisuuksia rajoitetaan, silloin, kun hybridipääomainstrumentit, joihin sovelletaan tässä kohdassa tarkoitettua ei-pakollisia kuponkimaksuja koskevaa kieltoa, lunastetaan osittain tai kokonaan, tuensaajan on joko i) lunastettava vähintään sama määrä covid-19:ään liittyviä hybridipääomainstrumentteja (**); ii) laskettava liikkeeseen vähintään sama määrä uusia hybridipääomainstrumentteja tai iii) jos i ja ii alakohtaa ei ole täytetty kuuden kuukauden kuluessa hybridipääomainstrumentin lunastamisesta osittain tai kokonaan, korotettava jäljellä olevista covid-19:ään liittyvistä hybridipääomainstrumenteista maksettavaa korvausta takautuvasti jäljellä olevien hybridipääomainstrumenttien lunastuspäivästä alkaen. Viimeksi mainitussa tapauksessa korvauksen korotus lasketaan enimmäistasona(***), jota lunastettujen hybridipääomainstrumenttien(****) elinkaaren aikana voidaan soveltaa sen nimellisarvoon siten, että se on vähintään 100 peruspistettä. Lisäksi jos covid-19:ään liittyvät hybridipääomainstrumentit lunastetaan osittain tai jos liikkeeseen lasketaan uusia hybridipääomainstrumentteja, nimellismäärää, johon tätä korvauksen nousua sovelletaan, lasketaan vastaavasti.

Tätä poikkeusta sovelletaan kaikkiin edellä mainittuihin hybridipääomainstrumentteihin, jotka ovat liikkeeseen laskettuina 18. marraskuuta 2021, myös sellaisten covid-19:ään liittyvien pääomitustoimien yhteydessä, joihin komissio on antanut luvan ennen tätä päivää.

(*) Tämä kohdan soveltamiseksi hybridipääomainstrumentit, jotka on laskettu liikkeeseen kuuden kuukauden kuluessa covid-19:ään liittyvien hybridipääomainstrumenttien liikkeeseenlaskusta, katsotaan lasketuiksi liikkeeseen samaan aikaan kuin kyseiset instrumentit.

(**) Tällaiset hybridipääomainstrumentit on otettava huomioon 54 kohdan mukaisessa arvioinnissa.

(***) Olemassa olevien covid-19:ään liittyvien hybridipääomainstrumenttien kokonaismäärään saakka.

(****) Kuponkikorkojen sopimuksessa sovittujen enimmäis- ja vähimmäismäärien välinen erotus hybridi-instrumentin elinkaaren aikana.

(*****) Jos tuensaaja lunastaa useita hybridipääomainstrumenttien eri etuoikeusluokkia eri koroilla, tätä edellytystä on sovellettava kuhunkin etuoikeusluokkaan erikseen.”

53. Korvataan 87 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a. Tuki myönnetään viimeistään 30. kesäkuuta 2022, ja se kattaa 1. maaliskuuta 2020 ja 30. kesäkuuta 2022 välisenä aikana aiheutuneet kattamattomat kiinteät kustannukset, mukaan lukien osittain kyseisen ajanjakson aikana, jäljempänä ’tukikelpoisuusjakso’, aiheutuneet kustannukset.”

54. Korvataan 87 kohdan b alakohdassa oleva alaviite 75 seuraavasti:

”(*) Viiteajanjakso on vuoden 2019 ajanjakso riippumatta siitä, koskeeko tukikelpoisuusjakso vuotta 2020, 2021 vai 2022.”

55. Korvataan 87 kohdan d alakohta seuraavasti:

”d. Tuen määrä on enintään 12 miljoonaa euroa yritystä kohden.(*) Tuki voidaan myöntää suorina avustuksina, vero- ja sosiaaliturvamaksuina tai muussa muodossa, kuten takaisinmaksettavina ennakkoina, takauksina, lainoina ja pääomana, edellyttäen, että tällaisten toimenpiteiden yhteenlaskettu nimellisarvo on pienempi kuin 12 miljoonan euron enimmäismäärä yritystä kohti. Kaikkien käytettävien lukujen on oltava bruttomääriä eli ennen verojen tai muiden maksujen vähentämistä.

(*) Tämän jakson nojalla hyväksytyjen tukiohjelmien perusteella myönnettyä tukea, joka on maksettu takaisin ennen uuden tuen myöntämistä, ei oteta huomioon määritettäessä sitä, ylittyykö asianomainen enimmäismäärä.”

56. Lisätään 87 a kohta seuraavasti:

”87 a. Tämän tiedonannon nojalla takaisinmaksettavina ennakkoina, takauksina, lainoina tai muina takaisinmaksettavina välineinä myönnetty toimenpiteet voidaan muuntaa muiksi tukimuodoiksi kuten avustuksiksi edellyttäen, että muuntaminen tapahtuu viimeistään 30. kesäkuuta 2023 ja että tämän jakson edellytykset täyttyvät.”

57. Lisätään jakso seuraavasti:

”3.13 Investointituki kestävää elpymistä varten

88. Jäsenvaltiot voivat harkita yksityisten investointien tukemista kannustimena kuroakseen umpeen kriisistä aiheutunutta talouden investointivajetta. Tällaiset kannustimet voisivat helpottaa tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämistä.

89. Komissio katsoo, että tällaiset toimenpiteet soveltuvat sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a. Tuki myönnetään tukiohjelman perusteella. Yksittäisen tuen enimmäismäärä yritystä kohden ei periaatteessa saa olla yli yksi prosentti tällaiseen tukiohjelmaan käytettävissä olevasta kokonaisbudjetista, paitsi jäsenvaltion asianmukaisesti perustelemissa tilanteissa.

b. Tukikelpoiset kustannukset voivat sisältää ainoastaan aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin tehtyjen investointien kustannuksia. Maa-alueiden hankintaan liittyvät kustannukset voidaan sisällyttää vain, jos ne ovat osa investointia tavaroiden

tuotantoa tai palvelujen tarjoamista varten. Finanssi-investoinnit eivät ole tukikelpoisia.

c. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa tuen investointeihin, joilla tuetaan tiettyjä talouden elpymisen kannalta erityisen merkittäviä talouden aloja. Tällaiset rajoitukset on kuitenkin ymmärrettävä laajasti, eivätkä ne saa johtaa tukikelpoisten investointien tai mahdollisten tuensaajien keinotekoiseen rajoittamiseen, mikä johtaisi tilanteeseen, jossa tuen kohteena olisi vain pieni määrä yrityksiä.

d. Tuki-intensiteetti saa olla enintään 15 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Kuitenkin

i. pienten yritysten(*) tekemien investointien tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 20 prosenttiyksikköä;

ii. muiden keski suurten yritysten(**) tekemien investointien tuki-intensiteettiä voidaan korottaa 10 prosenttiyksikköä tai

iii. kun on kyse investoinneista tukialueilla, jotka täyttävät yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 14 artiklan edellytykset (yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 14 artiklan 14 kohtaa lukuun ottamatta), tuki-intensiteettiä voidaan korottaa tuen myöntämisaikana kyseisellä alueella voimassa olevalla tuki-intensiteetillä.

e. Tämän jakson nojalla myönnetty nimellinen kokonaistuki saa olla enintään 10 miljoonaa euroa yritystä kohden riippumatta tukivälineestä. Tukialueilla tämän jakson nojalla yritykselle myönnetty kokonaistuki ei kuitenkaan saa ylittää tuen enimmäismäärää, joka on laskettu yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 14 artiklan mukaisesti (lukuun ottamatta yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 14 artiklan 14 kohtaa) sovellettavan tukikartan perusteella, korotettuna 10 miljoonan euron nimellisellä määrällä riippumatta tukivälineestä.

f. Julkinen tuki voidaan myöntää eri muodoissa, esimerkiksi avustuksina, joita ei makseta takaisin, verohyvityksinä tai veronmaksun lykkäyksinä, lainojen korkotukina tai takauksina. Kun kyse on takaisinmaksettavista välineistä, jäsenvaltiot voivat tarjota mahdollisuuden muuntaa ne avustuksiksi ennalta määritellyin edellytyksin, jotka on vahvistettava tukiohjelmassa ja esitettävä yksittäisissä myöntämispäätöksissä. Takaisinmaksettavat välineet, kuten lainat ja takaukset, on rajattava kestoaltaan kahdeksaan vuoteen.

90. Arvioidessaan tuen myönteisiä vaikutuksia suhteessa sen kilpailuun ja kaupan kohdistuviin kielteisiin vaikutuksiin komissio ottaa erityisesti huomioon EU:n luokitusjärjestelmäasetuksen (EU) 2020/852 3 artiklan, myös ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen, sekä muut vastaavat menetelmät. Komissio katsoo olevan epätodennäköistä, että ympäristötavoitteille merkittävää haittaa aiheuttavilla investoinneilla(***) olisi riittävästi myönteisiä vaikutuksia, jotka olisivat suuremmat kuin niiden kielteiset vaikutukset kilpailuun ja kaupan(****).

91. Tämän jakson mukainen tuki voidaan lisätä ilmoitusta edellyttäviin alueellisiin investointitukiin ja se voidaan yhdistää muun tyyppisten tukien kanssa näiden tilapäisten puitteiden 20 kohdassa täsmennetyin edellytyksin. Tuen kokonaismäärä ei saa missään olosuhteissa olla yli 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Näin ollen tuen kasautuminen muiden rahoitusvajeen kattamisen mahdollistavien tukivälineiden kanssa ei ole sallittua.

92. Tämän jakson mukaista tukea ei saa myöntää yrityksille, jotka ovat olleet vaikeuksissa (yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa^(****)) tarkoitetulla tavalla jo 31. joulukuuta 2019. Tätä ei sovelleta (yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen liitteessä I annetun määritelmän mukaisesti) mikro- tai pienyrityksiin, jotka ovat olleet vaikeuksissa jo 31. joulukuuta 2019 edellyttäen, että ne eivät ole maksukyvyttömyyden vuoksi yleistäytöntöönpanomenettelyn kohteena kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja että ne eivät ole saaneet pelastamistukea^(****) tai rakenneuudistustukea^(*****)).

93. Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää 31. joulukuuta 2022 asti. Tukea ei myönnetä investointeihin, jotka on tehty ennen 1. helmikuuta 2020.

94. Tämän jakson mukaisesti myönnetyllä tuella katsotaan olevan kannustava vaikutus, jos tuensaaja on jättänyt kirjallisen tukihakemuksen kyseiselle jäsenvaltiolle ennen kuin investointia koskevat työt ovat alkaneet.

95. Poiketen siitä, mitä 94 kohdassa säädetään, veroetuuksien muotoisilla toimenpiteillä katsotaan olevan kannustava vaikutus, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a. toimenpiteellä vahvistetaan oikeus tukeen objektiivisin perustein ja ilman jäsenvaltion harkintavaltaa ja

b. toimenpide on ollut hyväksyttynä ja voimassa ennen investointiin liittyvien töiden aloittamista.

96. Kun investointitukiohjelmista myönnetään tukea yksinomaan takauksina tai lainoina tai muina takaisinmaksettavina välineinä, 89 kohdan e alakohdassa säädetystä poiketen tuen kokonaismäärä saa olla nimellisellä tasolla enintään 15 miljoonaa euroa yritystä kohden ja 89 kohdan d alakohdasta poiketen tukintensiteetti saa olla enintään 30 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Jos 89 kohdan d alakohdan i, ii tai iii alakohdan edellytyksiä sovelletaan, tätä rajaa voidaan korottaa näiden säännösten mukaisesti. Tämän kohdan mukaisten järjestelmien on oltava 25 kohdan a ja b alakohdan, 25 a kohdan ensimmäisen ja toisen virkkeen tai 27 kohdan a alakohdan tai b alakohdan ja 27 a kohdan ensimmäisen ja toisen virkkeen mukaisia. Tuki ei saa kasautua muiden tämän jakson mukaisten tukien kanssa. Lisäksi on noudatettava 29, 30 ja 31 kohtaa. Kun kyse on takauksista, niiden määrä saa olla enintään

i. 90 prosenttia lainan pääomasta, jos tappiot jakautuvat suhteessa ja samoin edellytyksin luottolaitoksen ja valtion kesken tai

ii. 35 prosenttia lainapääomasta, jos tappiot kantaa ensin valtio ja vasta sen jälkeen luottolaitokset (ensivastuutakaus) ja

iii. kun lainan määrä pienenee ajan mittaan kummassakin edellä mainitussa tapauksessa esimerkiksi lainan takaisinmaksun alkaessa, takauksen kattaman määrän on pienennytävä samassa suhteessa.

97. Jäsenvaltiot voivat myös harkita ympäristö- ja energiatukea koskevien suuntaviivojen^(*****) tai tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävää valtiontukea koskevien puitteiden^(*****) mukaisten tukiohjelmien perustamista tai olemassa olevien ohjelmien muuttamista talouden kestävän elpymisen tukemiseksi. Komissio katsoo, että koska tavoitteena on helpottaa

Euroopan talouden nopeaa elpymistä, jäsenvaltiot voivat tilapäisesti harkita sellaisten tukiohjelmien perustamista tai olemassa olevien ohjelmien muuttamista, jotka sallisivat myös kyseisten suuntaviivojen mukaisen suuremman yksittäisen tuen myöntämisen ilman, että toimenpiteistä olisi ilmoitettava erikseen. Komissio katsoo, että tällaiset tukiohjelmat tai voimassa olevien ohjelmien muutokset soveltuvat sisämarkkinoille, jos yksittäisiin ilmoituksiin sovellettavat kynnsarvot ylittyvät enintään 50 prosentilla edellyttäen, että kaikkia muita sovellettavien suuntaviivojen säännöksiä noudatetaan, komission päätös toimenpiteen hyväksymisestä tehdään ennen 1. tammikuuta 2023 ja kyseinen yksittäinen tuki myönnetään ennen 1. tammikuuta 2024.

(*) Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen liitteen I mukaisesti.

(**) Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen liitteen I mukaisesti.

(***) Asetuksen (EU) 2020/852 (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13) 17 artiklan mukaisesti.

(****) Toimenpiteissä, jotka ovat samanlaisia kuin neuvoston hyväksymissä elpymis- ja palautumissuunnitelmissa olevat toimenpiteet, ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattamista koskevan edellytyksen katsotaan täyttyvän, koska tämä on jo tarkistettu niiden osalta.

(*****) Sellaisina kuin ne on määritelty yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdassa.

(*****) Tai jos ne ovat saaneet pelastamistukea, ne ovat maksaneet lainan takaisin tai lopettaneet takauksen siihen mennessä, kun tuki myönnetään tämän tiedonannon nojalla.

(*****) Tai jos ne ovat saaneet rakenneuudistustukea, ne eivät ole enää rakenneuudistussuunnitelman kohteena sillä hetkellä, kun tuki myönnetään tämän tiedonannon nojalla.

(*****) Suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 (EUVL C 200, 28.6.2014, s. 1).

(*****) Puitteet tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtiontuelle (EUVL C 198, 27.6.2014, s. 1.)”

58. Lisätään jakso seuraavasti:

”3.14 Vakavaraisuustuki

98. Jäsenvaltiot voivat harkita talouden elpymisen tukemista vahvistamalla yritysten vakavaraisuutta. Tämä voi olla tilanne erityisesti silloin, kun yritysten velkaantumistaso on kasvanut talouskriisin vuoksi, mikä voi haitata lisäinvestointeja ja pitkän aikavälin kasvua. Tällaiset toimenpiteet olisi suunniteltava sellaisiksi, että niillä kannustetaan tekemään yksityisiä investointeja yrityksiin, joilla on kasvupotentiaalia.

99. Komissio katsoo, että tällaiset toimenpiteet soveltuvat sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a. Vakavaraisuustukea annetaan kannustimeksi yksityisiin sijoituksiin, jotka tehdään pääomaan, etuoikeudeltaan huonompaan velkaan tai muuhun oman pääoman luonteisen pääoman muotoon, mukaan lukien äänettömät osakkuudet tai osuuslainat.
- b. Tuki myönnetään tukiohjelman perusteella erityisille investointirahastoille julkisina takauksina tai vastaavina toimenpiteinä kannustimena investoida lopullisiin tuensajiin. Tällaiset investoinnit on tehtävä rahoituksen välittäjien kautta sellaisina investointirahastoina, jotka periaatteessa valitaan avoimella, läpinäkyvällä ja syrjimättömällä menettelyllä. Kyseisten rahastojen hoitajien palkkioiden olisi periaatteessa perustuttava koko rahaston salkun tulokseen.
- c. Tukikelpoiset lopulliset tuensaatat on rajattu pk-yrityksiin ja pieniin mid cap -yrityksiin(*).
- d. Jos luottolaitokset toimivat rahoituksen välittäjinä tämän jakson mukaisesti toteutettujen toimenpiteiden yhteydessä esimerkiksi arvopaperistamalla tällaiset sijoitukset saattaakseen ne muiden sijoittajien saataville, niiden on jaettava asianmukainen osuus riskistä. Asianmukaisena riskinjakona pidettäisiin todennäköisesti tilannetta, jossa vähintään 10 prosenttia tällaisten välineiden volyymistä säilyisi laitoksen taseessa.
- e. Tukikelpoisilla tukiohjelmilla on saatava aikaan uusia lisäsijoituksia yksityisiltä sijoittajilta. Sijoituspäätökset on tehtävä tuotto-odotusten perusteella ja niiden on pohjauduttava liiketoiminta- tai investointisuunnitelmiin, jotka osoittavat, että tukikelpoiset lopulliset tuensaatat ovat pitkällä aikavälillä elinkelpoisia yrityksiä.
- f. Kaikki yhteisösijoittajat voivat luonteestaan tai maantieteellisestä sijainnistaan riippumatta sijoittaa perustettavaan investointirahastoon yhdenvertaisin ehdoin.
- g. Tuella varmistetaan, että sijoittajat kantavat asianmukaisen osuuden riskistä tuotto-odotuksiin perustuvien sijoitusten varmistamiseksi. Valtion kattamien suuririskisimpien osien kohdalla tällainen riskinjakoa voidaan saavuttaa rajoittamalla takauksen tai vastaavan toimenpiteen arvo enintään 30 prosenttiin perustana olevasta salkusta mukaan lukien ainoastaan pääomamäärät ilman korkoa tai mahdollisia liitännäisvastuita.
- h. Takauksen kokonaiskesto ei ole yli kahdeksan vuotta riippumatta perustana olevasta välineestä. Jos kyse on velan takauksista, se ei saa ylittää perustana olevan velkainstrumentin maturiteettia. Pääomasijoituksissa takaus ei saa kattaa sijoituksia, jotka rahoituksen välittäjä on tehnyt 101 kohdassa mainitun päivän jälkeen.
- i. Takauksen käyttöönottoon liittyy sopimuksessa määritellyt erityisedellytykset, jotka voivat olla jopa edunsaajayrityksen pakollinen konkurssiin asettaminen tai muu vastaava menettely. Osapuolten on hyväksyttävä nämä edellytykset takauksen alun perin myönnettäessä. Kun on kyse pääomasijoituksille myönnettyistä takauksista, tukikelpoiset tappiot voidaan kattaa vasta rahaston purkamishetkellä ja kaikki arvopaperisijoitukset on luovutettu markkinaehtoin.
- j. Valtion ottama riski otetaan huomioon riittävässä markkinalähtöisessä tuotossa. Tällainen tuotto voi olla suora korvaus takauspalkkiona tai oikeutena osallistua tällaisilla rahastoilla kertyviin voittoihin riippuen myös instrumentin luonteesta (riippumatta siitä, onko kyse etuoikeudeltaan huonommista lainoista vai pääomasta). Se on suhteutettava lopullisten edunsaajien investointiluokkaan, katettujen instrumenttien tyyppin ja myönnetyn suojan keston perusteella.

k. Tehokkaita suojatoimia toteutetaan sen varmistamiseksi, että etu siirretään mahdollisimman pitkälti lopullisille edunsaajille.

l. Tarjotun rahoituksen kokonaismäärä on enintään 10 miljoonaa euroa yritystä kohden.

m. Komissio voi hyväksyä vaihtoehtoiset valinta- ja korvausmenetelmät sekä suuremmat rahoitusmäärät ja/tai keskiuudet yritykset, jos jäsenvaltio toimittaa sille asianmukaiset perustelut ja kilpailun vääristymisen rajoittamiseen liittyvät lisäedellytykset.

100. Rahoituslaitokset eivät voi olla lopullisia edunsaajia.

101. Tämän jakson mukaista tukea ei voi myöntää 31. joulukuuta 2023 jälkeen.

102. Tämän jakson mukainen tuki voidaan lisätä muuhun tukeen edellyttäen, että kyseistä muuta tukea koskevia enimmäismääriä ja muita edellytyksiä noudatetaan. Tämän jakson mukaista tukea ei kuitenkaan voida myöntää yrityksille, jotka saavat tukea tämän tiedonannon 3.11 jakson nojalla.

(*) Sellaisena kuin se on määriteltynä valtiontuesta riskirahoitussijoitusten edistämiseksi annettujen suuntaviivojen 52 kohdan xxvii alakohdassa, EUVL C 19, 22.1.2014, s. 4.”

59. Numeroidaan 88–96 kohta uudelleen 103–111 kohdaksi.

60. Numeroidaan 90 kohta uudelleen 105 kohdaksi ja korvataan se seuraavasti:

”105. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle viimeistään 30. kesäkuuta 2022 luettelot tämän tiedonannon mukaisesti hyväksytyjen ohjelmien perusteella käyttöön otetuista toimenpiteistä.”

61. Numeroidaan 93 kohta uudelleen 108 kohdaksi ja korvataan se seuraavasti:

”108. Komissio soveltaa tätä tiedonantoa 19. maaliskuuta 2020 alkaen ottaen huomioon covid-19-pandemian taloudelliset vaikutukset, jotka edellyttivät välittömiä toimia. Tämän tiedonannon perusteena ovat tämänhetkiset poikkeukselliset olosuhteet, eikä sitä sovelleta siitä vahvistettujen määräpäivien jälkeen. Komissio tarkastelee tämän tiedonannon kaikkia jaksoja uudelleen ennen 30. kesäkuuta 2022 tärkeiden kilpailupoliittisten tai taloudellisten syiden vuoksi. Tarvittaessa komissio voi myös esittää selvennyksiä yksittäisiin kysymyksiin soveltamastaan lähestymistavasta.”

3. LYHYTAIKAISISTA VIENTILUOTTOVAKUUTUKSISTA ANNETUSSA KOMISSION TIEDONANNOSSA OLEVAN MARKKINARISKIMAIKEN LUETTELON POISTAMISEN JATKAMINEN

62. Komissio katsoo, että kaikki jäljempänä lueteltuihin maihin suuntautuvaan vientiin liittyvät kaupalliset ja poliittiset riskit ovat tilapäisesti muita kuin markkinariskejä 31. maaliskuuta 2022 asti.

Belgia	Kypros	Slovakia
--------	--------	----------

Bulgaria	Latvia	Suomi
Tšekki	Liettua	Ruotsi
Tanska	Luxemburg	Australia
Saksa	Unkari	Kanada
Viro	Malta	Islanti
Irlanti	Alankomaat	Japani
Kreikka	Itävalta	Uusi-Seelanti
Espanja	Puola	Norja
Ranska	Portugali	Sveitsi
Kroatia	Romania	Yhdistynyt kuningaskunta
Italia	Slovenia	Amerikan yhdysvallat

LIITE

Tiedot, jotka on sisällytettävä luetteloon valtiontukitoimenpiteitä talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa koskevien tilapäisten puitteiden nojalla hyväksytyistä olemassa olevista tukitoimenpiteistä, joiden osalta komissiolle ilmoitetaan soveltamisajan jatkamisesta, määrärahojen lisäämisestä ja/tai muista muutoksista kyseisten toimenpiteiden mukauttamiseksi tilapäisiin puitteisiin, sellaisina kuin ne ovat muutettuina tällä tiedonannolla.

Jäsenvaltioita kehoitetaan tarvittaessa yhdistämään muutosehdotuksensa käyttäen tätä luetteloa ryhmäilmoituksessa.

Luettelo olemassa olevista toimenpiteistä ja suunnittelut muutokset					
Hyväksytyn toimenpiteen valtiontukinumero ¹⁵	Nimi	Ilmoitettu muutos (jaetaan tarvittaessa muutoksiin 1, 2, 3, jne.)	Tilapäisten puitteiden suunniteltuja muutoksia koskeva kohta	Vahvistus, ettei olemassa olevaan toimenpiteeseen ole tehty muita muutoksia	Muutoksen kansallinen oikeusperusta

¹⁵ Jos toimenpidettä on muutettu, alkuperäisen hyväksymispäätöksen valtiontukinumero.